

milenko bosanac

galerija vn
knjižnice
vladimir
nazor
zagreb

28. 3 — 18. 4. 1974.

guido quien

Vrijeme je sačinjeno od krhotina. Često precioznih, pogotovo ako su iz djetinjstva, tog ranjivog predjela sjećanja. Međutim, sami po sebi razjedinjeni, dijelovi ništa ne znače; ako ne postanemo opet djeca i ne počnemo od tog materijala slagati — ne bivšu sliku, nego novu, shvaćajući da postoje zakoni koje sami nismo odredili. Jedino tako pobjeđujemo, dohvaćajući vrijeme. Pa prošle stvari prelaze ponovo u život, možda prvi puta svjesne sebe. Milenko Bosanac kreće se mirno na tragu vremena. Njegov slikarski čin sretna je točka ravnoteže, sjecište vertikale i horizontale: vrijeme se

pretače u prostor slike. Sabrano organizira površinu. Koliko god bio krhak rukopis obrisa, čvrsta mu je cjelina. Široke plohe zrele boje i veličina oblika osnova su ove hegedušićevske izražajnosti formalnih elemenata, spojenih u jedno s ovdje nenametljivim nosiocima semantičkih značenja. Gotovo svugdje javlja se bestežinska figura žabolikog nedonoščeta, simpatičan i tragičan čovječuljak, bačen u neodređeni prostor, bez početka i kraja. Pod njim stoji jedva nešto više određeno tlo. Ili, pročitajmo to očima bliže materijalnoj površini slike: na plošnoj podlozi kromatski neprobojnoj nestatična figura, a u dnu komad izbrazdane površine druge boje, ali jednakog kromatskog intenziteta i jednako negrapna oblika. Organski prepoznatljivi i neprepoznatljivi oblici pod istim su zakonima formalnih zbivanja. Od figure je negdje ostao samo otisak — dotiče nas dahom prolaznosti. Naći ćemo zatim okrnjenu lutku, doslovniji pokazatelj, s prizvukom sjete nad razorenim dobom naivnosti. Da bi učinak bio još neposredniji od onoga koji ostavlja realistički slikani detalj, slikar je išao korak dalje, ili, točnije bliže: na jednom mjestu nalazi se lutka u tri dimenzije — ona stvarno visi obješena o okvir. Premda ne jedini, to su karakteristični momenti koji slojevitom spregom postoje u svijetu toga slikara.

I zatim, čini mi se, ti su radovi našli dobar prostor. Njihova materičnost, konkretizam, nadrealni ton, elementi koje sadrže bez natege, gotovo ležerno, kao da se produžuju u prozračni prostor galerije u kojoj su smješteni. Kroz staklo, vani pred prostorijom vidio sam djevojčicu kako balansirajući na jednoj nozi uskače u polja koja je sama sebi nacrtala. Unutra, u prostoriji, dva ćelava penzionera započinju igru šaha, koji im je donijela neka žena u crnoj keclji. Dakle, uvijek igra. Umjetnik poznaje obje. Razlika između tih dviju igara polje je traženja, osnovni pokretač umjetnosti: vrijeme.